

The Stockholm University
Linnaeus Center for
Integration Studies (SULCIS)

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska flyktingfonden

*De ensamkommande flyktingbarnen och den svenska
arbetsmarknaden*

Aycan Çelikaksoy och Eskil Wadensjö

Rapport 2015:2
ISSN 1654-1189

De ensamkommande flyktingbarnen och den svenska arbetsmarknaden

Aycan Çelikaksoy och Eskil Wadensjö*

Inledning

Barn under 18 års ålder som är utanför sitt hemland och varken har kommit tillsammans med föräldrar eller med annan legal vårdnadshavare till Sverige definieras som ensamkommande barn. Ensamkommande flyktingbarn kommer i större omfattning till Sverige än vad de gör till andra länder i Europa, och antalet som kommer till Sverige ökar också mycket år från år (Eurostat, 2015; EC, 2012; Migrationsverket, 2015). I den första rapporten från vårt projekt ”Ensamkommande asylsökande barn i Sverige”, som genomförs med stöd av Europeiska Flyktingfonden, gav vi en översikt av omfattning, sammansättning och utfall av denna migration.¹ En av flera frågor som är aktuella i samband med denna migration är att undersöka hur det går för de ensamkommande barnen att etablera sig på arbetsmarknaden, när de blivit något äldre. Det är temat för denna andra rapport. Undersökningen omfattar de som har kommit som ensamkommande barn fram till och med 2012 och vi har uppgifter från och med 2003. För vissa har vi alltså uppgifter som avser tio år och vi har därför möjlighet att använda paneldata och data som avser samma person under olika år.²

Vi kommer i denna andra rapport att göra en mer ingående analys på detta område än vad vi gjorde i den första rapporten och bland annat undersöka hur det går för de ensamkommande barn jämfört med barn som har kommit från samma länder men inte varit ensamkommande utan kommit tillsammans med förälder eller annan legal vårdnadshavare. Vi kommer också att jämföra med individer i samma ålder som är födda i Sverige med föräldrar födda i Sverige. I kommande rapporter kommer vi att fördjupa studiet av de ensamkommande barnens villkor i Sverige på andra områden som utbildning, boende och hälsa.

* Vi är tacksamma för de många värdefulla synpunkter vi har fått vid presentationer vid Århus Universitet, EMN i Helsingfors, 17th Annual Conference on European Integration i Mölle, SUITS vid Stockholms universitet och Statistiska Centralbyrån.

¹ Se Çelikaksoy och Wadensjö (2015a, 2015b)

² För en tidigare studie baserad på paneldata, se Hessle (2009). Den studien omfattar betydligt färre barn, 68, men innehåller mycket detaljerad och relevant information baserat på intervjuer med barnen.

1. Att komma i arbete

Vi ska här först repetera och något fördjupa några av huvudresultaten från den första rapporten vad gäller de ensamkommande barnens inträde i arbetslivet.

En viktig del av integrationen är att få ett arbete, att bli integrerad på den svenska arbetsmarknaden. Svårigheterna för flyktingar att etablera sig på arbetsmarknaden har dokumenterats i ett flertal studier (Aldén och Hammarstedt, 2014; Ager och Strang, 2008). Tillträdet till arbetsmarknaden är också mycket viktigt för ensamkommande barn inte minst genom att de förlorar det speciella stöd de har som ensamkommande när de har blivit vuxna. Socialarbetare försöker dock på olika sätt att underlätta etableringen på arbetsmarknaden genom bland annat sina nätverk och praktikplatser (Hessle, 2009; UNHCR, 2014; Eide, 2000). Vi visar i tabell 1 hur stor andel av dem som är från 16 år och uppåt som är sysselsatta. Talen redovisas för ettårsklasser. Vi ser att mycket få tonåringarna är sysselsatta; merparten studerar. De som är 20 år och äldre är betydligt oftare sysselsatta, och andelen ökar med åldern, när vi jämför olika årsklasser med varandra. Även i denna åldersgrupp är det en hel del som studerar (se vår första rapport). Vi ska här komma ihåg att de som ingår i undersökningen har varit i Sverige olika länge och att observationerna är hämtade från olika kalenderår (2003–2012).

Vi ser att det finns stora skillnader mellan män och kvinnor. I varje ettårsgrupp är andelen sysselsatta betydligt högre bland män än bland kvinnor. Denna skillnad är betydligt större än den vi finner bland dem som är födda i Sverige. Det är angeläget att undersöka detta mönster närmare. En förklaring kan vara att denna skillnad återspeglar skillnader i kvinnors och mäns deltagande i arbetslivet i hemländerna. Se Neuman (2015).

I tabellen redovisar vi också motsvarande tal för dem som kommit från samma länder som de ensamkommande barnen men inte som ensamkommande barn samt för dem i samma åldrar som är födda i Sverige och har föräldrar som är födda i Sverige. Vi har av dem som kommer från samma länder, men alltså inte som ensamkommande barn, inkluderat dem som har blivit folkbokförda det år de fyllt 19 år eller vid en lägre ålder. Att vi valt 19 år och inte 17 eller 18 år beror på att det tar tid att få en asylansökan prövad och att vi vill få så jämförbara grupper som möjligt. Skulle vi däremot inte ha någon åldersbegränsning alls vad gäller ålder under folkbokföringsåret, skulle vi få med många som inte kommit som barn utan som unga vuxna och därmed också i regel inte gått i skola i Sverige.

De som har kommit som ensamkommande barn har varit betydligt äldre vid ankomsten, ofta 16 och 17 år, än de som kommit med sina föräldrar från samma länder. Den senare gruppen av barn har alltså vid given ålder varit längre i Sverige, har i regel haft fler års utbildning i Sverige och mer långvarig kontakt med det svenska samhället. I den fortsatta analysen tar vi hänsyn till skillnader i vistelsetid i Sverige.

De länder och grupper av länder vi har inkluderat i denna rapport (ensamkommande barn och jämförelsegrupp från samma länder) är Afghanistan, Irak, Iran, Övriga Mellersta Östern, Övriga Asien, Somalia, Syrien, Eritrea, Marocko, Algeriet, Etiopien, Gambia, Uganda, Övriga Nordafrika, Övriga Afrika, Albanien, Turkiet och Övriga Europa (de länder som inte är EU/EES-länder).

Tabell 1. Andel (procent) sysselsatta av ensamkommande barn, de som kommit från samma länder samt de som är födda i Sverige med föräldrar födda i Sverige i åldern 16–27 år

Ålder	Ensamkommande barn		Kommit från samma länder men inte som ensamkommande barn		Födda i Sverige med föräldrar födda i Sverige	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
16	0	0	1	1	2	2
17	0	1	4	3	8	5
18	2	5	11	9	22	17
19	8	12	25	24	54	49
20	11	19	26	28	58	54
21	22	33	34	38	61	60
22	29	45	40	46	62	65
23	39	53	45	52	64	68
24	46	60	51	57	69	71
25	52	62	53	58	71	72
26	47	64	57	62	75	78
27	45	65	61	65	79	82

Anm. Andel som är sysselsatta under en mätvecka i november respektive år enligt SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik. För gruppen födda i Sverige med föräldrar födda i Sverige avser uppgifterna ett 10-procentigt urval år 2012.

Bland de något äldre är andelen sysselsatta ungefär densamma för dem som har kommit som ensamkommande barn som för dem som har kommit från samma länder men inte som

ensamkommande barn vad avser män, men att det finns en skillnad vad avser kvinnor. Vi har då inte kontrollerat för vistelsetid (de olika grupperna har kommit i olika åldrar) – något vi kommer att kontrollera för i den fortsatta analysen liksom för andra skillnader mellan de båda grupperna. Resultaten redovisas i senare avsnitt av denna rapport.

En viktig fråga är vilka arbeten de ensamkommande barnen har. Vi redovisar här uppgifter på yrke efter en relativt grov indelning på de tio yrkesområdena som den officiella statistiken är uppdelad i.³ Se tabell 2.

Det framgår av tabellen att yrkesfördelningen skiljer sig mycket markant mellan kvinnor och män även vid en uppdelning på bara de tio yrkesområdena. Den återspeglar att den svenska arbetsmarknaden är yrkessegregerad. Kvinnorna har i mycket hög utsträckning service-, omsorgs- och försäljningsarbete. I nästa nivå i yrkesstatistiken, arbetar inom detta yrkesområde mer än 90 procent av kvinnorna inom vård och omsorg. Bland männen har många servicearbeten, men många också traditionella arbetaryrken som hantverksarbete inom byggverksamhet, tillverkning, process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m. samt arbeten som inte kräver särskild yrkesutbildning. Få bland både kvinnor och män har arbeten som kräver högre utbildning. Vi ska komma ihåg att det är fråga om en ung grupp, att få har högre utbildning och få har deltagit i undervisning i Sverige under en längre följd av år.

I synnerhet bland de yngre är de många som har arbete inom okänt yrkesområde. Det finns flera olika förklaringar. För dem som under 18 år samlas det inte in uppgifter i lönestatistiken (en del av de som fyllt 18 år under undersökningsåret var 17 år vid uppgiftslämnandet till SCB). SCB samlar inte heller in uppgifter för visstidsanställda eller vikarier i lönestatistiken om de inte arbetat i september (det gäller också andra som inte arbetat i denna månad). Många unga har den typen av arbeten. För elever, praktikanter och lärlingar saknas det också yrkesuppgifter liksom för betingsanställda och dem som endast erhåller arvode. Täckningen är inte heller fullständig vad gäller arbetsställen. Lönestrukturstatistiken har för den offentliga sektorn en närmast 100-procentig täckning. Detsamma gäller för de företag i privat sektor som har många anställda, medan det däremot är fråga om en urvalsundersökning för små företag, där troligen en stor del av

³ Den svenska yrkesstatistiken, SSYK3, bygger på en internationell yrkesklassificering, ISCO-88. Den är uppbyggt hierarkiskt på fyra nivåer: ensifferkod Yrkesområde (10 stycken), tvåsifferkod Huvudgrupp (27 stycken), tresifferkod Yrkesgrupp (113 stycken) och firsifferkod Undergrupp (355 stycken).

de unga arbetar.⁴ SCB försöker dock att med hjälp av andra undersökningar komplettera yrkesstatistiken.

När vi närmare granskar yrkesfördelningen på två- och tresiffernivå, finner vi att männen är fördelade på flera yrkesgrupper inom de yrkesområden där de är många. Det klart vanligaste yrket är restaurangbiträde, det näst vanligaste är städare och de tredje vanligaste är fordonsförare. För kvinnor är, som tidigare nämnts, den klart vanligaste yrkesgruppen vård- och omsorgspersonal.

⁴ Tack till Susanne Gullberg Brännström, SCB för förklarande kommentarer.

Tabell 2. Procentuell fördelning på olika yrkesområden för dem som 18 år och äldre och är sysselsatta

a) Män

Yrkesområde		Ålder									
		18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
1	Ledningsarbete	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0
2	Arbete som kräver teoretisk specialkompetens	0	0	0	1	1	1	1	1	2	4
3	Arbete som kräver kortare högskoleutbildning	0	1	1	1	3	3	4	4	6	4
4	Kontors- och kundservicearbete	1	2	4	4	7	8	11	9	14	7
5	Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	11	12	20	20	20	23	22	19	17	24
6	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	3	4	5	6	8	7	10	15	17	22
8	Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	1	4	6	8	9	12	17	22	20	17
9	Arbete utan krav på särskild yrkesutbildning	23	24	26	25	24	20	20	14	15	15
0	Militärt arbete	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Okänt	62	53	39	36	28	26	16	14	11	7

Kvinnor

Yrkesområde		Ålder									
		18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
1	Ledningsarbete	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Arbete som kräver teoretisk specialkompetens	0	0	2	0	1	3	5	2	4	0
3	Arbete som kräver kortare högskoleutbildning	1	2	0	0	1	1	2	6	4	0
4	Kontors- och kundservicearbete	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	25	39	69	71	72	68	73	75	74	100
6	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
8	Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	0	0	2	1	0	1	2	2	0	0
9	Arbete utan krav på särskild yrkesutbildning	0	14	8	7	9	8	6	2	7	0
0	Militärt arbete	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Okänt	75	46	20	21	15	20	13	13	11	0

2. Vilka faktorer påverkar om ensamkommande barn har ett arbete?

Vi gav i tabell 1 en översikt över sysselsättningen bland ensamkommande barn i Sverige i olika åldrar. Vi ska nu granska denna sysselsättning lite närmare. I tabell 1 gjorde vi endast en uppdelning efter ålder och kön. Men också annat kan förväntas ha betydelse. Det tar vi hänsyn till i de beräkningar som redovisas i tabell 3.

Vi redovisar margineffekterna från probitskattningar i tabellen. Vi har också genomfört skattningar med användning av andra metoder (OLS, logit). Resultaten är kvalitativt lika – de pekar på att samma faktorer har betydelse för sannolikheten att ha ett arbete oavsett vilken skattningsmetod vi använder.

Av tabellen framgår att kvinnor mindre ofta är sysselsatta än män givet de egenskaper vi kan kontrollera för. Vi ser också att andelen sysselsatta inte oväntat stiger med åldern (värdet för åldersgruppen 27–30 år är dock inte signifikant skilt från det för gruppen 16–18 år för kvinnor, men mycket få är i den åldern av dem som ingår i gruppen, så skattningen för den åldersgruppen är baserad på få observationer; även antalet som är 25–26 år är få i denna population).

Chansen att någon är sysselsatt kan antas bero på längden på vistelsetiden i Sverige; ju längre någon har varit i Sverige givet ålder, desto mer sannolikt är det att personen är sysselsatt. De som har varit i Sverige under en längre tid har i regel gått fler år i svensk skola och har troligen lärt sig svenska bättre. Vi tar hänsyn till det antal dagar som en individ har varit registrerad som bosatt i Sverige och får inte oväntat som resultat att de som har varit registrerade längre (varit folkbokförda längre) givet ålder och andra egenskaper oftare är sysselsatta. Vi har också kontrollerat för om observationen avser det första år som en person blivit folkbokförd i Sverige. De som folkbokförts under det år observationen avser har i regel haft kortare tid att söka arbete under året.

Vi undersöker också vilken betydelse utbildningen har. Detta gör vi dels genom att ta hänsyn till om personen är i studier och just därför mindre troligt är i arbete under undersökningsåret, men också betydelsen av en individs högsta genomgångna utbildning. Många undersökningar av svensk arbetsmarknad visar att ju högre utbildning en person har, desto större är sannolikheten att personen är sysselsatt. Beräkningarna visar att de som har genomgått gymnasieskola oftare är sysselsatta än de som endast har genomgått en kortare utbildning. De under utbildning är som väntat mindre ofta sysselsatta (även om naturligtvis många kombinerar utbildning och arbete).

Tabell 3. Sysselsättningen för ensamkommande barn. Probit-skattningar, marginaleffekter

Variabler	Alla	Män	Kvinnor
Kvinna	-0.033 (0.003)**		
Ålder 16–18	Jämförelsegrupp		
Ålder 19–21	0.074 (0.006)**	0.071 (0.007)**	0.091 (0.015)**
Ålder 22–24	0.147 (0.016)**	0.144 (0.018)**	0.166 (0.035)**
Ålder 25–26	0.133 (0.025)**	0.119 (0.029)**	0.169 (0.055)**
Ålder 27–30	0.078 (0.032)*	0.079 (0.038)*	0.058 (0.054)
Under utbildning	-0.053 (0.005)**	-0.068 (0.006)**	-0.015 (0.006)**
Grundskola kortare än 9 år	Jämförelsegrupp		
Grundskola (9 år)	-0.002 (0.004)	0.001 (0.005)	-0.003 (0.007)
Gymnasieskola	0.051 (0.007)**	0.047 (0.009)**	0.058 (0.016)**
Kort högre utbildning	0.029 (0.016)	0.053 (0.023)*	0.001 (0.016)
Lång högre utbildning	0.039 (0.021)	0.032 (0.025)	0.043 (0.033)
Information om utbildning saknas	-0.008 (0.004)	-0.005 (0.005)	-0.005 (0.008)
Antal dagar registrerad som folkbokförd i Sverige/100	0.004 (0.000)**	0.004 (0.000)**	0.002 (0.000)**
Första året	-0.055 (0.004)**	-0.064 (0.005)**	-0.015 (0.012)
Förälder folkbokförd i Sverige	-0.016 (0.004)**	-0.010 (0.005)*	-0.023 (0.005)**
Ensamstående	-0.010 (0.005)*	-0.023 (0.007)**	-0.000 (0.005)
Län byt	-0.005 (0.003)	-0.010 (0.004)*	0.007 (0.005)
Stockholms län	Jämförelsegrupp		
Skåne	-0.043 (0.003)**	-0.048 (0.003)**	-0.029 (0.004)**
Västra Götaland	-0.027 (0.003)**	-0.031 (0.004)**	-0.016 (0.005)**
Övriga län	-0.043 (0.004)**	-0.055 (0.004)**	-0.014 (0.005)**
Afghanistan	Jämförelsegrupp		
Irak	-0.003 (0.004)	-0.002 (0.004)	-0.020 (0.008)*
Somalia	-0.027 (0.003)**	-0.029 (0.004)**	-0.013 (0.011)
Övriga länder i Mellanöstern	-0.006 (0.007)	-0.010 (0.008)	0.009 (0.017)
Övriga länder i Afrika	-0.002 (0.005)	-0.028 (0.005)**	0.021 (0.015)
Europa	-0.029 (0.006)**	-0.018 (0.011)	-0.024 (0.007)**
Övriga Asien	0.004 (0.010)	-0.009 (0.011)	0.028 (0.026)
Antal observationer	24,070	18,749	5,321

Anm. * = signifikant på 5-% nivån; ** = signifikant på 1-% nivån

Arbetsmarknadsläget skiljer sig markant åt mellan olika delar av landet. Vi undersöker därför vilken betydelse detta kan ha för de ensamkommande barnen genom att inkludera bostadslän i skattningarna. De visar att de som är bosatta i Stockholms län betydligt oftare är sysselsatta än de som är bosatta i andra län. Skillnaderna är större för pojkar än för flickor. Vi har i denna beräkning delat upp länen i Stockholms län (kontrollgrupp), Skåne, Västra Götaland och Övriga län (tagna tillsammans).⁵ Vi använder oss här av uppgifter om det bostadslän som är aktuellt för det år som observationen av sysselsättningssituationen avser. Vi har också inkluderat en variabel för byte av län – den visar kanske något överraskande en svag negativ effekt. Det är troligen inte så att byte av län leder till ett negativt resultat, utan det är snarare så att de som flyttar har en låg sysselsättning både före och efter bytet av län. Inkluderar vi som variabel i stället att ha flyttat till Stockholms län får vi en negativ effekt för pojkar och en positiv effekt för flickor.

Mer överraskande är att de ensamkommande barn vars föräldrar också har folkbokförts, antingen tidigare, samtidigt eller senare än barnet⁶, mindre ofta är sysselsatta. Det är viktigt att notera att det gäller tydligast för flickorna. Det kan finnas flera möjliga förklaringar. De som inte förenas med sina föräldrar kan i olika avseende vara en selekterad grupp av mer självständiga personer, de som inte förenas med sina föräldrar kan få hjälp av fosterfamiljer i integration med det svenska samhället och ensamkommande barn som förenas med sina föräldrar kan få arbetsuppgifter inom familjens hushåll. En ytterligare förklaring skulle kunna vara att de som inte har sina föräldrar i Sverige är mer ekonomiskt pressade och tvungna att arbeta för att kunna försörja sig och kanske också genom remitteringar bidra till försörjningen av familjemedlemmar i hemlandet. Något som antyder att så kan vara fallet är att när vi gör motsvarande skattning för att delta i utbildning är andelen högre för dem som återförenats med sina föräldrar. Å andra sidan ingår de som återförenats oftare i NEET-gruppen (de som varken arbetar eller är i utbildning).

⁵ Vi har också gjort beräkningar där varje län ingår som egen variabel. Resultatet är att inget län har lika hög andel sysselsatta givet övriga variabler som Stockholms län.

⁶ Ensamkommande barn kommer inte samtidigt med sina föräldrar, men barnen kan till exempel folkbokföras samtidigt med senare anlända föräldrar. Vi vill här betona att ensamkommande barn kan komma tillsammans med andra anhöriga, förenas med anhöriga som redan bor i Sverige eller att andra anhöriga kommer senare. Se Hessle (2009) för olika exempel.

Slutligen vill vi jämföra hur det går för ensamkommande barn som kommer från olika länder – finner vi där några skillnader? Vid jämförelsen av barn som kommer från olika länder har vi valt att ha den största gruppen, de som kommit från Afghanistan, som jämförelsegrupp. Det visar sig att barn från detta land klarar sig lika bra eller bättre vad gäller att vara sysselsatta som de som kommer från andra länder. Lägre andel sysselsatta finns det bland pojkar från Somalia och Övriga Afrika samt bland flickor från Irak och Europa⁷.

De resultat vi har fått skulle kunna bero på att de i praktiken enbart gäller för den största gruppen eller på att det finns en samvariation mellan de olika förklarande variablerna och födelseland. Vi har därför gjort separata bearbetningar för de fyra länder/ländergrupper flest har kommit från (Afghanistan, Irak, Somalia, Övriga Afrika). Vi redovisar resultaten av dessa beräkningar i fyra appendixstabeller. Vi finner att resultaten i huvudsak blir desamma. Samma variabler är i regel signifikanta (dock inte alltid vilket troligen kan förklaras av att det är färre observationer i varje skattning) och koefficientestimatet påminner mycket om varandra när vi jämför skattningarna för de olika länderna/ländergruppen.

3. Hur går det för ensamkommande flyktingbarn jämfört med andra barn från samma länder?

Nästa fråga är hur det går för ensamkommande barn jämfört med barn som har kommit från samma länder men inte som ensamkommande utan tillsammans med förälder eller annan legal vårdnadshavare. För att undersöka det gör vi samma bearbetning som tidigare men tar med barnen från båda grupperna. Det blir samma uppsättning av variabler men med en extra variabel – variabeln att barnet kommit som ensamkommande. Se tabell 4.

Utan kontroller för några variabler är ensamkommande mindre ofta sysselsatta. Kontrollerar vi för kön, ålder och utbildning så försvinner denna skillnad. Kontrollerar vi dessutom för vistelsetid i Sverige blir resultatet det motsatta och inkluderar vi ytterligare kontrollvariabler är huvudresultatet att de ensamkommande barnen är sysselsatta i större utsträckning än de som inte har kommit som ensamkommande. Skillnaden är inte obetydlig. Koefficientestimatet för

⁷ Med Europa menas länder utanför EU/EES. Det är framför allt fråga om ensamkommande barn från Albanien, Kosovo och Serbien.

hela populationen, både män och kvinnor gemensamt är ungefär 6 procent. Denna skillnad kan tillskrivas männen. Gör vi en uppdelning på kvinnor och män finner vi för män separat en signifikant skillnad, men däremot ingen sådan för kvinnor. Man kan fråga sig vad som den signifikanta skillnaden beror på. Beror den till exempel på att grupperna är selekterade på olika sätt eller beror det på att mottagandet skiljer sig åt? Vi har också gjort motsvarande skattningar för deltagande i utbildning. Vi finner där att de ensamkommande oftare deltar i utbildning om vi gör skattningar för män och kvinnor gemensamt men däremot inte om vi gör beräkningar för män och kvinnor separat (effekten går i samma riktning men värdena är inte signifikanta). När vi gör samma skattningar för att tillhöra NEET-gruppen så blir resultatet att de ensamkommande mindre ofta givet övriga egenskaper tillhör denna grupp. Det gäller för både män och kvinnor.

För övriga variabler får vi liknande resultat som för skattningen som avsåg endast ensamkommande barn vad gäller tecken och signifikans, däremot är effekterna av de olika variablerna oftare signifikanta (betydligt fler observationer) och i regel betydligt större. Det gäller till exempel för de variabler som svarar mot andra län än Stockholms län.

Tabell 4. Sysselsättning för ensamkommande och andra barn från samma länder. Probitskattningar.

Variabler	Alla (1)	Alla (2)	Alla (3)	Alla (4)	Män	Kvinnor
Ensamkommande	-0.277 (0.002)**	0.000 (0.005)	0.033 (0.005)**	0.057 (0.005)**	0.039 (0.006)**	0.007 (0.010)
Kvinna		-0.033 (0.001)**	-0.033 (0.001)**	-0.042 (0.001)**		
Ålder 16–18	Jämförelsegrupp					
Ålder 19–21		0.211 (0.002)**	0.207 (0.002)**	0.212 (0.002)**	0.232 (0.003)**	0.194 (0.003)**
Ålder 22–24		0.319 (0.002)**	0.304 (0.002)**	0.307 (0.002)**	0.351 (0.003)**	0.262 (0.004)**
Ålder 25–26		0.361 (0.002)**	0.333 (0.003)**	0.331 (0.003)**	0.373 (0.004)**	0.286 (0.004)**
Ålder 27–30		0.408 (0.002)**	0.366 (0.002)**	0.359 (0.003)**	0.396 (0.004)**	0.314 (0.004)**
Under utbildning		-0.242 (0.001)**	-0.237 (0.001)**	-0.231 (0.001)**	-0.253 (0.002)**	-0.207 (0.002)**
Grundskola (9 år)		0.115 (0.003)**	0.077 (0.003)**	0.070 (0.003)**	0.056 (0.004)**	0.095 (0.004)**
Gymnasieskola		0.300 (0.003)**	0.254 (0.003)**	0.242 (0.003)**	0.230 (0.004)**	0.269 (0.004)**
Kort högre utbildning		0.249 (0.003)**	0.192 (0.004)**	0.174 (0.004)**	0.169 (0.005)**	0.195 (0.005)**
Lång högre utbildning		0.387 (0.003)**	0.332 (0.003)**	0.312 (0.003)**	0.282 (0.005)**	0.351 (0.005)**
Information om utbildning saknas		-0.103 (0.003)**	-0.105 (0.003)**	-0.101 (0.003)**	-0.077 (0.004)**	-0.114 (0.004)**
Antal dagar registrerad som folkbokförd i Sverige/100			0.002 (0.000)**	0.002 (0.000)**	0.001 (0.000)**	0.003 (0.000)**
Första året				-0.028 (0.002)**	-0.039 (0.002)**	-0.017 (0.002)**
Ensamstående				-0.041 (0.001)**	-0.132 (0.002)**	-0.008 (0.002)**
Län byt				-0.012 (0.001)**	-0.022 (0.002)**	-0.006 (0.002)**
Stockholms län	Jämförelsegrupp					
Skåne				-0.130 (0.001)**	-0.130 (0.002)**	-0.130 (0.002)**
Västra Götaland				-0.062 (0.001)**	-0.058 (0.002)**	-0.066 (0.002)**
Övriga län				-0.083 (0.001)**	-0.089 (0.002)**	-0.078 (0.002)**
Afghanistan	Jämförelsegrupp					
Irak				-0.041 (0.003)**	-0.033 (0.004)**	-0.038 (0.005)**
Somalia				-0.144 (0.003)**	-0.199 (0.003)**	-0.064 (0.005)**
Övriga länder i Mellanöstern				-0.062 (0.003)**	-0.068 (0.004)**	-0.031 (0.005)**
Övriga länder i Afrika				-0.055 (0.003)**	-0.106 (0.004)**	0.021 (0.006)**
Europa				0.054 (0.003)**	0.027 (0.004)**	0.102 (0.006)**
Övriga Asien				-0.005 (0.003)	-0.016 (0.004)**	0.024 (0.005)**
Antal observationer	1,072,348	1,072,348	1,072,348	1,072,348	542,826	529,522

Anm. * = signifikant på 5-% nivå; ** = signifikant på 1-% nivå

4. Hur går det för ensamkommande flyktingbarn och andra barn från samma länder jämfört med barn med svensk bakgrund?

Vi har dessutom undersökt hur det går för barn som antingen kommer som ensamkommande eller tillsammans med föräldrar eller annan legal vårdnadshavare från samma länder som de ensamkommande barnen jämfört med de i samma ålder med födda i Sverige med föräldrar födda i Sverige. Se tabell 5.

Samma variabler ingår med några undantag i dessa beräkningar som i de tidigare. Viktiga undantag är att dagar registrerad som folkbokförd och födelseland för de båda grupperna av barn som kommit till Sverige inte ingår. Det kan när dessa båda grupper jämförs leda till att skillnaden mellan dem minskar eller elimineras (de barn som inte har kommit som ensamkommande har i genomsnitt kommit i lägre ålder).

Vi finner att de med svensk bakgrund har betydligt högre sysselsättning än de båda grupperna av flyktingbarn. Skillnaden ligger på mellan 15 och 20 procent när hänsyn tas till ålder med flera variabler. Vi ser igen att de ensamkommande något oftare är sysselsatta när vi tar hänsyn till övriga variabler som ålder, vistelsetid, utbildning och bostadslän.

Med betydligt fler observationer blir alla koefficientestimat klart signifikanta.

Tabell 5. Sysselsättning för barn – ensamkommande, andra från samma länder, svensk bakgrund.

Variabler	Alla (1)	Alla (2)	Män (1)	Män (2)	Kvinnor (1)	Kvinnor (2)
Barn+föräldrar födda i Sverige	Jämförelsegrupp					
Ensamkommande	-0.359	-0.102	-0.410	-0.091	-0.412	-0.180
	(0.002)**	(0.009)**	(0.004)**	(0.010)**	(0.006)**	(0.017)**
Andra	-0.308	-0.153	-0.164	-0.153	-0.188	-0.154
	(0.002)**	(0.002)**	(0.003)**	(0.003)**	(0.003)**	(0.004)**
Kvinna		-0.013				
		(0.002)**				
Ålder 16–18	Jämförelsegrupp					
Ålder 19–21		0.178		0.191		0.158
		(0.005)**		(0.007)**		(0.007)**
Ålder 22–24		0.276		0.310		0.229
		(0.005)**		(0.007)**		(0.007)**
Ålder 25–26		0.318		0.349		0.275
		(0.005)**		(0.007)**		(0.008)**
Ålder 27–30		0.383		0.412		0.337
		(0.005)**		(0.006)**		(0.007)**
Under utbildning		-0.323		-0.350		-0.295
		(0.002)**		(0.003)**		(0.004)**
Grundskola kortare än 9 år	Jämförelsegrupp					
Grundskola (9 år)		0.091		0.055		0.147
		(0.008)**		(0.011)**		(0.013)**
Gymnasieskola		0.336		0.294		0.406
		(0.007)**		(0.010)**		(0.011)**
Kort högre utbildning		0.250		0.195		0.326
		(0.008)**		(0.011)**		(0.011)**
Lång högre utbildning		0.372		0.300		0.460
		(0.006)**		(0.010)**		(0.009)**
Information om utbildning saknas		-0.161		-0.142		-0.165
		(0.009)**		(0.012)**		(0.014)**
Ensamstående		-0.013		-0.120		0.030
		(0.004)**		(0.006)**		(0.005)**
Stockholms län	Jämförelsegrupp					
Skåne		-0.122		-0.122		-0.122
		(0.004)**		(0.005)**		(0.005)**
Västra Götaland		-0.062		-0.062		-0.064
		(0.004)**		(0.005)**		(0.005)**
Övriga län		-0.070		-0.072		-0.072
		(0.003)**		(0.004)**		(0.004)**
Antal observationer	311,341	250,913	130,113	130,113	120,800	120,800

Anm. * = signifikant på 5-% nivån; **= signifikant på 1-% nivån

5. Löner och inkomster

En viktig fråga är vilka löneinkomster de ensamkommande barn får som har en anställning. Vi har relaterat löneinkomsten till olika egenskaper genom att skatta löneekvationer. Vi har skattat löneekvationer (med log löneinkomst som beroende variabel) dels för hela gruppen, dels för män och kvinnor separat. Se tabell 6. Löneinkomsten avser olika år. Vi har för att göra löner från olika år jämförbara använt oss av konsumentprisindex för att få dem i samma penningvärde.

Beräkningarna för hela gruppen som har löneinkomster visar att kvinnor får betydligt lägre löneinkomster än män (32 procent lägre) givet ett antal variabler som ålder, utbildning, vistelsetid i Sverige, civilstånd och födelseland. När vi ser på de separata skattningarna för män och kvinnor får vi i stort liknande resultat för män och kvinnor. Samma variabler har betydelse och effekterna är av ungefär samma storlek.

Lön stiger med ålder (som kan ses som ett mått på erfarenhet) och utbildning. De som samtidigt är i utbildning har klart lägre inkomster (de arbetar troligen i hög utsträckning deltid). Framför allt stiger löneinkomsten med antalet dagar som personer varit folkbokförda i Sverige. Då vi kontrollerar för ålder innebär det att lönen givet ålder är högre om personen har kommit vid en tidig ålder till Sverige.

Mycket tydligt är också att de som är bosatta i Stockholms län har högre inkomster än de som bosatta i andra län. Vid separata skattningar för kvinnor och män ser vi att vi får en signifikant skillnad för män däremot inte för kvinnor (en förklaring skulle kunna vara att vi har få observationer). Vi har också inkluderat en variabel för byte av län (vi har inte tagit hänsyn till mellan vilka län personerna har flyttat). Den visar kanske något överraskande en svag negativ effekt.⁸ Det är troligen inte så att byte av län leder till ett negativt resultat utan snarare att de som flyttar har en låg inkomst både före och efter bytet av län.

För födelseland har vi som i tidigare beräkningar Afghanistan som jämförelseland. Vi ser här inga signifikanta skillnader mellan olika födelseländer.

⁸ Vi får en klart negativ effekt om vi som variabel istället inkluderar att ha flyttat till Stockholm. Det kan tolkas som att de som flyttar till Stockholm har låga inkomster och att även om inkomstnivån i Stockholm är högre än i andra län har de som flyttar fortfarande låga inkomster. Vi kommer framöver att undersöka flyttningseffekten

Tabell 6. Faktorer som påverkar löneinkomsten (loglön) för ensamkommande barn. OLS-skattningar

Variabler	Alla	Män	Kvinnor
Kvinna	-0.315 (0.038)**		
Ålder 16–18	Jämförelsegrupp		
Ålder 19–21	0.476 (0.051)**	0.433 (0.049)**	0.889 (0.244)**
Ålder 22–24	0.607 (0.066)**	0.592 (0.065)**	0.905 (0.269)**
Ålder 25–26	0.638 (0.091)**	0.639 (0.093)**	0.960 (0.314)**
Ålder 27–30	0.620 (0.124)**	0.568 (0.126)**	1.186 (0.421)**
Under utbildning	-0.259 (0.028)**	-0.330 (0.030)**	-0.005 (0.080)
Grundskola kortare än 9 år	Jämförelsegrupp		
Grundskola (9 år)	-0.082 (0.039)*	-0.093 (0.038)*	0.148 (0.155)
Gymnasieskola	0.099 (0.038)**	0.070 (0.038)	0.376 (0.144)**
Kort högre utbildning	-0.363 (0.086)**	-0.337 (0.088)**	-0.349 (0.270)
Lång högre utbildning	0.100 (0.095)	0.089 (0.105)	0.283 (0.245)
Information om utbildning saknas	-0.113 (0.042)**	-0.086 (0.042)*	-0.111 (0.152)
Antal dagar registrerad som folkbokförd i Sverige/100	0.020 (0.003)**	0.021 (0.003)**	0.014 (0.008)
Första året	-0.036 (0.122)	-0.121 (0.119)	0.768 (0.506)
Förälder folkbokförd i Sverige	0.002 (0.044)	-0.003 (0.043)	0.161 (0.160)
Ensamstående	-0.037 (0.032)	-0.006 (0.035)	-0.153 (0.086)
Län byt	-0.067 (0.030)*	-0.067 (0.032)*	-0.080 (0.082)
Stockholms län	Jämförelsegrupp		
Skåne	-0.146 (0.053)**	-0.162 (0.052)**	0.007 (0.210)
Västra Götaland	-0.085 (0.039)*	-0.124 (0.039)**	0.145 (0.140)
Övriga län	-0.166 (0.028)**	-0.178 (0.029)**	-0.110 (0.084)
Afghanistan	Jämförelsegrupp		
Irak	0.035 (0.034)	0.018 (0.032)	-0.101 (0.251)
Somalia	0.033 (0.042)	0.055 (0.042)	-0.139 (0.215)
Övriga länder i Mellanöstern	0.034 (0.071)	-0.023 (0.076)	-0.033 (0.263)
Övriga länder i Afrika	0.029 (0.050)	0.050 (0.058)	-0.142 (0.216)
Europa	-0.007 (0.099)	0.002 (0.105)	-0.192 (0.321)
Övriga Asien	0.082 (0.082)	0.084 (0.086)	-0.119 (0.290)
Konstant	11.174 (0.075)**	11.221 (0.076)**	10.520 (0.336)**
Antal observationer	2,893	2,350	543

Anm. * = signifikant på 5-% nivån; ** = signifikant på 1-% nivån

Vi har gjort motsvarande skattningar för vår jämförelsegrupp – de som har kommit som barn från samma länder men inte som ensamkommande barn. Denna grupp är betydligt större och det betyder att vi har fått signifikanta resultat i större utsträckning. Det finns några skillnader. En är att ensamstående kvinnor har högre löneinkomster än gifta kvinnor (en förklaring skulle kunna vara skillnader i förekomsten av delårs- och deltidsarbete). Detta är ett vanligt fynd i litteraturen för alla befolkningsgrupper (Baker och Benjamin, 1997, Duleep och Sanders, 1993). Denna variabel var inte signifikant i de tidigare redovisade sysselsättningsberäkningarna, vilket pekar på att eget civilstånd inte påverkar om kvinnor är anställda eller inte, utan snarare hur mycket de arbetar. Men att vara ensamstående har däremot ett negativt samband med löneinkomst för män. Detta är också ett vanligt resultat; antingen kan det förklaras av att gifta män tenderar att arbeta mer och därmed tjäna mer än ogifta män, eller är det så att män som högre inkomster oftare gifter sig.

Ett annat resultat är att de som har kommit från länder i Europa (från länder utanför EU/EES) har högre löneinkomster än de som kommer från Afghanistan. Alla övriga grupper har lägre inkomster än de som kommer från Afghanistan. Se tabell 7.

Vi får nu genomgående signifikanta skillnader vad gäller bostadslän. De som är bosatta i Stockholms län har högst löneinkomster. Det gäller både män och i än högre grad kvinnor. Koefficienten för intern migration är negativ vilket kan tyda på att den positiva Stockholmseffekten inte förklaras av att personer med hög kapacitet flyttar till Stockholm.

Vi får en negativ effekt för första året som folkbokförd – få som blivit folkbokförda ett visst år har arbetat under hela detta år.

Tabell 7. Faktorer som påverkar löneinkomsten (loglön) för andra barn från samma länder men som inte är ensamkommande. (OLS-skattningar)

Variabler	Alla	Män	Kvinnor
Kvinna	-0.273 (0.002)**		
Ålder 16–18	Jämförelsegrupp		
Ålder 19–21	0.513 (0.008)**	0.494 (0.010)**	0.527 (0.012)**
Ålder 22–24	0.807 (0.008)**	0.830 (0.010)**	0.772 (0.013)**
Ålder 25–26	0.949 (0.008)**	0.983 (0.011)**	0.898 (0.013)**
Ålder 27–30	1.014 (0.009)**	1.063 (0.011)**	0.947 (0.013)**
Under utbildning	-0.326 (0.003)**	-0.412 (0.004)**	-0.260 (0.004)**
Grundskola kortare än 9 år	Jämförelsegrupp		
Grundskola (9 år)	-0.018 (0.008)*	0.001 (0.009)	-0.038 (0.014)**
Gymnasieskola	0.111 (0.008)**	0.135 (0.009)**	0.097 (0.014)**
Kort högre utbildning	0.033 (0.009)**	0.006 (0.011)	0.067 (0.015)**
Lång högre utbildning	0.292 (0.008)**	0.239 (0.010)**	0.356 (0.014)**
Information om utbildning saknas	0.054 (0.011)**	0.106 (0.013)**	0.023 (0.020)
Antal dagar registrerad som folkbokförd i Sverige/100	0.002 (0.000)**	0.002 (0.000)**	0.001 (0.000)**
Första året	-0.115 (0.004)**	-0.116 (0.005)**	-0.112 (0.007)**
Ensamstående	0.114 (0.003)**	-0.037 (0.004)**	0.224 (0.004)**
Län byt	-0.009 (0.003)**	-0.023 (0.004)**	-0.004 (0.005)
Stockholms län	Jämförelsegrupp		
Skåne	-0.092 (0.004)**	-0.068 (0.005)**	-0.118 (0.006)**
Västra Götaland	-0.056 (0.003)**	-0.021 (0.004)**	-0.094 (0.005)**
Övriga län	-0.101 (0.003)**	-0.068 (0.004)**	-0.138 (0.005)**
Afghanistan	Jämförelsegrupp		
Irak	-0.044 (0.009)**	-0.059 (0.010)**	-0.010 (0.016)
Somalia	-0.073 (0.010)**	-0.102 (0.012)**	-0.054 (0.018)**
Övriga länder i Mellanöstern	-0.112 (0.008)**	-0.150 (0.009)**	-0.051 (0.015)**
Övriga länder i Afrika	-0.060 (0.009)**	-0.092 (0.010)**	-0.014 (0.016)
Europa	0.024 (0.008)**	0.034 (0.009)**	0.018 (0.015)
Övriga Asien	-0.090 (0.009)**	-0.093 (0.010)**	-0.071 (0.015)**
Konstant	11.189 (0.014)**	11.265 (0.016)**	10.882 (0.023)**
Antal observationer	404,084	206,894	197,190

Anm. * = signifikant på 5-% nivån; ** = signifikant på 1-% nivån

Nästa steg är att kombinera de båda grupperna av barn – de ensamkommande och de som har kommit tillsammans med sina föräldrar eller annan legal vårdnadshavare. Se tabell 8. Återigen, så försvinner ett negativt och stort koefficientvärde när vi kontrollerar för ålderssammansättning. Vi ser att givet de olika kontrollvariablerna har ensamkommande barn högre löneinkomst än andra barn som kommit från samma länder. Det gäller för såväl män som kvinnor; för män är skillnaden 11 procent och för kvinnor 8 procent. Det är viktigt att komma ihåg att vi inte i våra data har arbetade timmar, så vi kan därför inte beräkna timlön. Sålunda kan dessa resultat helt enkelt återspegla det faktum att ensamkommande barn arbetar fler timmar i stället för att tjäna mer per timme.

Med undantag för dem som kommer från Europa (från länder utanför EU/EES) så är löneinkomsterna högre för dem som kommit från Afghanistan än för dem som har kommit från andra områden utom Övriga Europa.

Tabell 8. Faktorer som påverkar löneinkomsten för ensamkommande och andra barn. OLS-skattningar

Variabler	Alla (1)	Alla (2)	Alla (3)	Män	Kvinnor
Ensamkommande	-0.213 (0.016)**	-0.014 (0.014)	0.078 (0.014)**	0.113 (0.014)**	0.085 (0.035)*
Kvinna		-0.285 (0.002)**	-0.274 (0.002)**		
Ålder 16–18	Jämförelsegrupp				
Ålder 19–21		0.761 (0.008)**	0.515 (0.008)**	0.498 (0.010)**	0.528 (0.012)**
Ålder 22–24		1.125 (0.008)**	0.809 (0.008)**	0.832 (0.010)**	0.773 (0.013)**
Ålder 25–26		1.330 (0.008)**	0.952 (0.008)**	0.986 (0.011)**	0.898 (0.013)**
Ålder 27–30		1.427 (0.007)**	1.016 (0.008)**	1.066 (0.011)**	0.947 (0.013)**
Under utbildning			-0.326 (0.003)**	-0.411 (0.004)**	-0.259 (0.004)**
Grundskola kortare än 9 år	Jämförelsegrupp				
Grundskola (9 år)			-0.019 (0.008)*	-0.004 (0.009)	-0.037 (0.014)**
Gymnasieskola			0.109 (0.008)**	0.129 (0.009)**	0.098 (0.014)**
Kort högre utbildning			0.030 (0.009)**	-0.001 (0.010)	0.068 (0.015)**
Lång högre utbildning			0.290 (0.008)**	0.233 (0.010)**	0.357 (0.014)**
Information om utbildning saknas			0.041 (0.011)**	0.089 (0.012)**	0.015 (0.019)
Antal dagar registrerad som folkbokförd i Sverige/100			0.002 (0.000)**	0.002 (0.000)**	0.001 (0.000)**
Första året			-0.115 (0.004)**	-0.116 (0.005)**	-0.112 (0.007)**
Ensamstående			0.113 (0.003)**	-0.037 (0.004)**	0.223 (0.004)**
Län byt			-0.009 (0.003)**	-0.023 (0.004)**	-0.004 (0.004)
Stockholms län	Jämförelsegrupp				
Skåne			-0.092 (0.004)**	-0.069 (0.005)**	-0.118 (0.006)**
Västra Götaland			-0.057 (0.003)**	-0.022 (0.004)**	-0.094 (0.005)**
Övriga län			-0.102 (0.003)**	-0.070 (0.004)**	-0.138 (0.005)**
Afghanistan	Jämförelsegrupp				
Irak			-0.037 (0.008)**	-0.049 (0.009)**	-0.009 (0.016)
Somalia			-0.063 (0.010)**	-0.089 (0.011)**	-0.051 (0.018)**
Övriga länder i Mellanöstern			-0.105 (0.008)**	-0.140 (0.009)**	-0.050 (0.015)**
Övriga länder i Afrika			-0.053 (0.009)**	-0.082 (0.010)**	-0.014 (0.016)
Europa			0.031 (0.008)**	0.044 (0.009)**	0.018 (0.015)
Övriga Asien			-0.083 (0.008)**	-0.083 (0.009)**	-0.070 (0.015)**
Konstant	11.976 (0.001)**	10.938 (0.007)**	11.183 (0.013)**	11.259 (0.016)**	10.881 (0.023)**
Antal observationer	406,977	406,977	406,977	209,244	197,733

Anm. * = signifikant på 5-% nivån; ** = signifikant på 1-% nivån

I ett avslutande steg jämför vi dem som har kommit till Sverige som ensamkommande barn eller från samma länder men inte som ensamkommande barn med personer i samma ålder som är födda i Sverige med föräldrar födda i Sverige. Se tabell 9.

Vid beräkningarna av löneinkomster försvinner den stora negativa koefficienten av att vara ett ensamkommande barn och blir obetydlig för både män och kvinnor i jämfört med dem som är födda i Sverige när vi kontrollerar för alla variabler. Vi kan dessutom, när det gäller andra barn från dessa länder jämfört med dem med svensk bakgrund se att den negativa koefficienten för män kvarstår, men att kvinnor tenderar att tjäna mer än de med svensk bakgrund. Det kan vara så att de som kommer från dessa länder och som arbetar är en mer positivt selekterad grupp jämfört med unga kvinnor med svensk bakgrund. Eventuellt kan det bero på att de arbetar fler timmar då de har ansvar för bidra till att försörja familjemedlemmar eller släktingar här eller i hemlandet.

Tabell 9. Löneinkomsten för barn – ensamkommande, andra från samma länder, svensk bakgrund.

Variabler	Alla (1)	Alla (2)	Män (1)	Män (2)	Kvinnor (1)	Kvinnor (2)
Barn+föräldrar födda i Sverige	Jämförelsegrupp					
Ensamkommande	-0.314 (0.025)**	-0.047 (0.022)*	-0.448 (0.025)**	-0.023 (0.022)	-0.324 (0.063)**	-0.045 (0.057)
Andra	-0.027 (0.005)**	-0.034 (0.004)**	-0.064 (0.006)**	-0.080 (0.005)**	0.010 (0.007)	0.018 (0.007)**
Kvinna		-0.293 (0.004)**				
Ålder 16–18	Jämförelsegrupp					
Ålder 19–21		0.619 (0.014)**		0.603 (0.018)**		0.618 (0.022)**
Ålder 22–24		0.942 (0.014)**		0.986 (0.018)**		0.868 (0.022)**
Ålder 25–26		1.078 (0.015)**		1.146 (0.019)**		0.974 (0.023)**
Ålder 27–30		1.164 (0.015)**		1.252 (0.018)**		1.032 (0.023)**
Under utbildning		-0.394 (0.005)**		-0.499 (0.007)**		-0.316 (0.008)**
Grundskola kortare än 9 år	Jämförelsegrupp					
Grundskola (9 år)		-0.004 (0.019)		0.065 (0.020)**		-0.122 (0.037)**
Gymnasieskola		0.160 (0.018)**		0.220 (0.019)**		0.070 (0.035)*
Kort högre utbildning		0.048 (0.019)*		0.073 (0.021)**		-0.008 (0.036)
Lång högre utbildning		0.272 (0.018)**		0.249 (0.020)**		0.273 (0.035)**
Information om utbildning saknas		0.040 (0.026)		0.133 (0.028)**		-0.063 (0.052)
Ensamstående		0.125 (0.006)**		-0.020 (0.008)**		0.224 (0.009)**
Stockholms län	Jämförelsegrupp					
Skåne		-0.068 (0.007)**		-0.031 (0.008)**		-0.109 (0.011)**
Västra Götaland		-0.055 (0.006)**		-0.010 (0.007)		-0.106 (0.010)**
Övriga län		-0.076 (0.005)**		-0.023 (0.006)**		-0.136 (0.008)**
Konstant	12.182 (0.003)**	11.237 (0.023)**	12.357 (0.004)**	11.268 (0.027)**	11.995 (0.004)**	11.009 (0.042)**
Antal observationer	120,231	120,231	62,548	62,548	57,683	57,683

Anm. * = signifikant på 5-% nivån; ** = signifikant på 1-% nivån

6. Slutsatser

Vi finner att de ungdomar som anlänt som ensamkommande barn oftare arbetar och tenderar att ha högre löneinkomster än andra barn från samma länder som kommit med föräldrar eller annan legal vårdnadshavare, givet olika egenskaper som ålder och vistelsetid i Sverige. Det kan bero på att det är en grupp som är positivt selekterad, det kan vara så att de olika regler och förordningar som gäller för denna grupp hjälper dem att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden eller det kan vara så att denna grupp eftersom de saknar stöd av sina föräldrar arbetar i stället för att utbilda sig samt att de då av samma skäl arbetar många timmar. Det finns goda skäl för att försöka hitta förklaringen till denna skillnad.

Vi sammanfattar nedan i punktform några huvudresultat vad vi har funnit vad gäller de ensamkommande barnens arbetsmarknadsetablering.

1. De ensamkommande barnen och också barn från samma länder som inte kommit som ensamkommande barn arbetar givet ålder mindre ofta än de som är i samma ålder och som är födda i Sverige med föräldrar födda i Sverige.
2. Skillnaden är störst för flickor, de flickor som kommit som ensamkommande barn till Sverige har en klart lägre andel sysselsatta än de pojkar som kommit.
3. Den tid de som har kommit som barn har varit folkförda i Sverige har givet ålder en positiv effekt på sysselsättningen.
4. Givet den tid barn varit registrerade som folkbokförda i Sverige är de som har kommit som ensamstående oftare sysselsatta än de som kommit med sina föräldrar (eller som senare förenats med sina föräldrar i Sverige).
5. De som är bosatta i Stockholms län är oftare sysselsatta än de som bor i andra delar landet.
6. Den största gruppen av ensamkommande barn, den som kommer från Afghanistan, klarar sig relativt bra jämfört de flesta andra grupper av ensamkommande barn.

7. Löneinkomsten ökar med ålder och tid som folkbokförd i Sverige. Den är högre för ensamkommande pojkar i Stockholms län än i andra län.
8. Löneinkomsten är högre för ensamkommande barn jämfört med de andra som kommit från barn från samma länder när vi kontrollera för alla andra variabler.
9. Jämfört med barn födda i Sverige med föräldrar födda i Sverige är löneinkomsten i det närmaste lika hög givet övriga kända karakteristika.

Referenser

Ager, A. och Strang, A. (2008) "Understanding Integration: A Conceptual Framework", *Journal of Refugee Studies*, 21(2): 166–191.

Alden, L. och Hammarstedt, M. (2014) "Integration of immigrants on the Swedish labor market: recent trends and explanations", Linnaeus University, Labor Market and Discrimination Studies, Report No. 2014:9.

Baker, M. och Benjamin, D. (1997) "The role of the family in immigrants' labor-market activity: an evaluation of alternative explanations", *American Economic Review*, 87(4): 705-727.

Convention on the Rights of the Child, "Treatment of unaccompanied and separated children outside their country of origin", CRC/GC/2005/6, United Nations.

Çelikaksoy, A. och Wadensjö, E. (2015a), "Ensamkommande barn i Sverige", SULCIS Rapport 2015:1.

Çelikaksoy, A. och Wadensjö, E. (2015b), "Unaccompanied minors and separated refugee children in Sweden: An outlook on demography, education, and employment", IZA Discussion Paper No:8963.

Duleep, H. O. och Sanders, S. (1993) "The decision to work by married immigrant women", *Industrial and Labor Relations Review*, 46(4): 677-690.

Eide, K. (2000), "Barn i bevegelse. Om oppvekst og levekår for enslige mindreårige flyktninger", Porsgrunn: Høgskolen i Telemark, Avdeling for helse- og sosialfag.

European Commission (2012) "Shaping a common approach on unaccompanied minors", MEMO/12/716, Brussels.

Hessle, M. (2009) "Ensamkommande men inte ensamma. Tioårsuppföljning av ensamkommande asylsökande flyktingsbarns livsvillkor och erfarenheter som unga vuxna in Sverige", PhD Thesis, Department of Education, Stockholm University.

Migrationsverket (2015), "Aktuellt om ensamkommande barn och ungdomar", Mars, Rapport.

Neuman, Emma (2015), "Culture, Assimilation, and Gender Gaps in Labour Market Outcomes", i Emma Neuman, *Essays on Segregation, Gender Economics and Self-Employment*, Doctoral dissertation, Department of Economics and Statistics, Linnaeus University, Växjö.

UNHCR (2014), "Unaccompanied and separated asylum-seeking and refugee children turning eighteen: What to celebrate?", UNHCR/Council of Europe Report March 2014, Strasbourg.

Appendixtabeller

Tabell A1. Faktorer som påverkar sysselsättningen för ensamkommande barn från Afghanistan. Probit-skattningar, marginaeffekter

Variabler	Alla	Män	Kvinnor
Kvinna	-0.023 (0.004)**		
Ålder 16–18	Jämförelsegrupp		
Ålder 19–21	0.020 (0.006)**	0.020 (0.007)**	0.137 (0.089)
Ålder 22–24	0.018 (0.014)	0.019 (0.015)	0.525 (0.436)
Ålder 25–26	-0.019 (0.007)**	-0.020 (0.008)**	
Ålder 27–30	-0.021 (0.010)*	-0.017 (0.018)	
Antal dagar registrerad som folkbokförd i Sverige/100	0.006 (0.001)**	0.006 (0.001)**	0.011 (0.007)
Första året	-0.031 (0.005)**	-0.030 (0.006)**	
Förälder folkbokförd i Sverige	-0.011 (0.005)*	-0.007 (0.006)	
Under utbildning	-0.044 (0.008)**	-0.044 (0.008)**	-0.139 (0.102)
Grundskola kortare än 9 år	Jämförelsegrupp		
Grundskola (9 år)	-0.007 (0.005)	-0.007 (0.005)	-0.086 (0.040)*
Gymnasieskola	0.017 (0.010)	0.022 (0.011)*	-0.079 (0.035)*
Kort högre utbildning	0.015 (0.025)	0.022 (0.030)	
Lång högre utbildning	0.033 (0.045)	0.040 (0.052)	
Information om utbildning saknas	-0.008 (0.006)	-0.008 (0.006)	-0.090 (0.071)
Ensamstående	-0.013 (0.009)	-0.021 (0.011)	0.107 (0.052)*
Län byt	-0.002 (0.005)	-0.004 (0.005)	-0.041 (0.054)
Stockholms län	Jämförelsegrupp		
Skåne	-0.032 (0.003)**	-0.032 (0.003)**	
Västra Götaland	-0.025 (0.003)**	-0.025 (0.003)**	-0.082 (0.044)
Övriga län	-0.034 (0.006)**	-0.036 (0.006)**	0.014 (0.073)
Antal observationer	8,752	8,437	117,000

Anm. * = signifikant på 5-% nivån; ** = signifikant på 1-% nivån

Tabell A2. Faktorer som påverkar sysselsättningen för ensamkommande barn från Somalia. Probit-skattningar, marginaleffekter

Variabler	Alla	Män	Kvinnor
Kvinna	-0.022 (0.004)**		
Ålder 16–18	Jämförelsegrupp		
Ålder 19–21	0.050 (0.009)**	0.047 (0.012)**	0.092 (0.017)**
Ålder 22–24	0.123 (0.030)**	0.110 (0.038)**	0.225 (0.063)**
Ålder 25–26	0.103 (0.044)*	0.076 (0.053)	0.197 (0.095)*
Ålder 27–30	0.013 (0.030)	-0.019 (0.024)	0.083 (0.092)
Antal dagar registrerad som folkbokförd i Sverige/100	0.003 (0.000)**	0.004 (0.001)**	0.003 (0.001)**
Första året	-0.028 (0.007)**	-0.038 (0.010)**	
Förälder folkbokförd i Sverige	0.001 (0.007)	0.026 (0.016)	-0.026 (0.008)**
Under utbildning	-0.017 (0.006)**	-0.030 (0.010)**	-0.006 (0.008)
Grundskola kortare än 9 år	Jämförelsegrupp		
Grundskola (9 år)	-0.005 (0.006)	-0.009 (0.009)	-0.001 (0.011)
Gymnasieskola	0.064 (0.016)**	0.070 (0.022)**	0.080 (0.031)**
Kort högre utbildning	0.038 (0.028)	0.086 (0.050)	
Lång högre utbildning	0.044 (0.037)	0.145 (0.094)	-0.022 (0.014)
Information om utbildning saknas	-0.004 (0.006)	-0.002 (0.010)	-0.012 (0.011)
Ensamstående	-0.007 (0.005)	-0.016 (0.010)	-0.001 (0.008)
Län byt	-0.008 (0.004)*	-0.014 (0.006)*	-0.006 (0.007)
Stockholms län	Jämförelsegrupp		
Skåne	0.002 (0.009)	-0.004 (0.012)	0.009 (0.020)
Västra Götaland	-0.017 (0.004)**	-0.023 (0.006)**	-0.022 (0.008)**
Övriga län	-0.023 (0.005)**	-0.040 (0.009)**	-0.018 (0.008)*
Antal observationer	5,820	3,241	2,032

Anm. * = signifikant på 5-% nivån; **= signifikant på 1-% nivån

Tabell A3. Faktorer som påverkar sysselsättningen för ensamkommande barn från Irak. Probit-skattningar, marginaleffekter

Variabler	Alla	Män	Kvinnor
Kvinna	-0.127 (0.009)**		
Ålder 16–18	Jämförelsegrupp		
Ålder 19–21	0.120 (0.017)**	0.130 (0.019)**	0.098 (0.050)
Ålder 22–24	0.217 (0.035)**	0.250 (0.039)**	0.106 (0.096)
Ålder 25–26	0.214 (0.062)**	0.289 (0.071)**	0.002 (0.038)
Ålder 27–30	0.140 (0.083)	0.227 (0.100)*	
Antal dagar registrerad som folkbokförd i Sverige/100	0.006 (0.001)**	0.005 (0.001)**	0.004 (0.002)*
Första året	-0.111 (0.016)**	-0.152 (0.015)**	0.280 (0.171)
Förälder folkbokförd i Sverige	-0.034 (0.013)**	-0.030 (0.015)*	-0.022 (0.012)
Under utbildning	-0.113 (0.012)**	-0.131 (0.013)**	-0.012 (0.011)
Grundskola kortare än 9 år	Jämförelsegrupp		
Grundskola (9 år)	0.010 (0.014)	0.022 (0.016)	-0.016 (0.012)
Gymnasieskola	0.049 (0.018)**	0.053 (0.020)**	0.013 (0.020)
Kort högre utbildning	-0.017 (0.045)	0.009 (0.059)	
Lång högre utbildning			
Information om utbildning saknas	-0.011 (0.014)	-0.010 (0.016)	0.002 (0.015)
Ensamstående	-0.023 (0.016)	-0.023 (0.019)	-0.008 (0.011)
Län byt	-0.026 (0.011)*	-0.031 (0.013)*	-0.002 (0.010)
Stockholms län	Jämförelsegrupp		
Skåne	-0.108 (0.009)**	-0.119 (0.011)**	-0.025 (0.012)*
Västra Götaland	-0.050 (0.012)**	-0.061 (0.013)**	-0.010 (0.010)
Övriga län	-0.086 (0.010)**	-0.102 (0.012)**	0.003 (0.010)
Antal observationer	5,488	4,837	641

Anm. * = signifikant på 5-% nivån; ** = signifikant på 1-% nivån

Tabell A4. Faktorer som påverkar sysselsättningen för ensamkommande barn från Övriga Afrika. Probit-skattningar, marginaleffekter

Variabler	Alla	Män	Kvinnor
Kvinna	-0.017 (0.031)		
Ålder 16–18	Jämförelsegrupp		
Ålder 19–21	0.354 (0.075)**	0.310 (0.093)**	0.407 (0.122)**
Ålder 22–24	0.621 (0.099)**	0.706 (0.121)**	0.552 (0.162)**
Ålder 25–26	0.714 (0.098)**	0.716 (0.143)**	0.694 (0.152)**
Ålder 27–30	0.767 (0.075)**	0.826 (0.067)**	0.651 (0.227)**
Antal dagar registrerad som folkbokförd i Sverige/100	0.001 (0.003)	0.002 (0.004)	0.006 (0.005)
Första året			
Förälder folkbokförd i Sverige	-0.103 (0.067)	-0.081 (0.075)	
Under utbildning	-0.079 (0.038)*	-0.132 (0.064)*	-0.021 (0.050)
Grundskola kortare än 9 år	Jämförelsegrupp		
Grundskola (9 år)	-0.209 (0.035)**	-0.152 (0.064)*	-0.256 (0.043)**
Gymnasieskola	-0.059 (0.056)	-0.138 (0.072)	-0.012 (0.081)
Kort högre utbildning	-0.080 (0.059)	-0.098 (0.072)	-0.099 (0.085)
Lång högre utbildning	-0.108 (0.053)*	-0.160 (0.035)**	-0.080 (0.098)
Information om utbildning saknas	-0.116 (0.051)*	-0.083 (0.081)	-0.144 (0.068)*
Ensamstående	-0.123 (0.057)*	-0.308 (0.130)*	-0.030 (0.065)
Län byt	0.113 (0.035)**	0.081 (0.055)	0.174 (0.050)**
Stockholms län	Jämförelsegrupp		
Skåne	-0.142 (0.038)**	-0.107 (0.070)	-0.184 (0.044)**
Västra Götaland	-0.100 (0.038)**	-0.150 (0.041)**	-0.012 (0.113)
Övriga län	-0.018 (0.033)	-0.131 (0.056)*	0.052 (0.045)
Antal observationer	873	399	467

Anm. * = signifikant på 5-% nivå; ** = signifikant på 1-% nivå